

Arteterapia : pakiet edukacyjny

Prawo

Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej

<http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20040630587>

Zasoby internetu

Definicje

Arteterapia

Definicja z Wikipedii

<http://pl.wikipedia.org/wiki/Arteterapia>

Portale, serwisy

Strona Polskiego Stowarzyszenia Terapii przez Sztukę

Informacje o funkcjonowaniu Stowarzyszenia, władzach i zasadach członkostwa, dane adresowe, aktualności, artykuły, forum.

<http://www.arteterapia.pl/>

Strona Koła Naukowego Studentów Psychologii Sekcja Arteterapii KUL-u

W dziale "Materiały" opublikowano artykuły związane z arteterapią.

<http://www.arteterapia.studio-rimm.eu/artykuly.html>

Programy

Arteterapia - terapia przez sztukę / Ewa Szatańska

Program dla uczniów gimnazjum upośledzonych umysłowo w stopniu umiarkowanym lub znacznym. Zawiera także konspekty zajęć.

<http://spdp.zssopole.pl/programy/autorskie/Arteterapia.pdf>

Program warsztatów arteterapii - spotkania ze sztuką i wyobraźnią / Marlena Puźniak

<http://www.edukacja.edux.pl/p-7901-program-warsztatow-arteterapii-spotkania.php>

Program własny terapii przez sztukę (arteterapii) dla oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej oraz w klasach I – III szkoły podstawowej „Mały Mistrz Plastyki” / Magdalena Janeczek

http://www.sp88krakow.neostrada.pl/pliki/Program_Maly%20Mistrz_Plastyki.pdf

Spotkania z wyobraźnią – arteterapia : program edukacyjno-terapeutyczny / Ewa Arkuszewska [i in.]

Program edukacyjny opublikowany w czasopiśmie „Warsztaty Bibliotekarskie” nr 3, 2004.

Cel: wzbudzenie pozytywnych emocji sprzyjających samorealizacji. Dołączono szczegółowy plan pracy.

<http://www.pedagogiczna.edu.pl/warsztat/2004/3/040307.htm>

Arteterapia, biblioterapia z formami teatralnymi, choreoterapia

Program dla uczniów w I-III i IV-VI szkoły podstawowej i I-III gimnazjum. Zawiera obszerny wstęp opisujący zadania arteterapii oraz obszerną bibliografię.

<http://v045604.home.net.pl/www3/m6.pdf>

Program arteterapii dla uczniów o specyficznych potrzebach edukacyjnych : temat: „Radosne tworzenie czterech pór roku” / Justyna Ciesielska, Paulina Jasnowska, Elżbieta Dolatowska]

http://www.sp2barcin.pl/sp2old/program_arteterapii.pdf

Multimedia

Arteterapia / Anna Jurczak, Natalia Pajor

Prezentacja Prezi : podstawowe informacje o arteterapii.

<https://prezi.com/fss0vxl75bkl/arteterapia/>

Arteterapia – praktyka oddziaływań terapeutycznych / Sabina Ficek

Prezentacja Prezi : podstawowe informacje o arteterapii.

<https://prezi.com/kw0je33mzns/arteterapia-praktyka-oddziaływan-terapeutycznych/>

Autystyczna 2 letnia Zosia - zajęcia z arteterapii

<http://www.youtube.com/watch?v=QjH-KS63GzI>

Arteterapia leczenie przez sztukę w CKiSE

Zajęcia z arteterapii dla nauczycieli szkół podstawowych klas I-III: 26 lutego 2010 (Centrum Kultury i Spotkań Europejskich).

<http://www.youtube.com/watch?v=yt2NMerQwhA>

Arteterapia terapia przez sztukę : szkolenie dla bibliotekarzy bibliotek publicznych województwa zachodniopomorskiego : 11 września 2009 r. Książnica Pomorska

<http://www.youtube.com/watch?v=tiOrvB36L34>

Arteterapia w szpitalu specjalistycznym MSWiA

<http://www.youtube.com/watch?v=d8k23B3Urcc>

Konspekty lekcji

Arteterapia jako czynnik stymulujący prawidłowy rozwój dziecka / Danuta Rajska

Przykłady ćwiczeń terapeutycznych z elementami tańca i baletu.

<http://www.crissnet.pl/5/bajkolandia/publikacje/referat2.doc>

Artykuły

Arteterapia

Definicja arteterapii, funkcje, formy i techniki arteterapii.

<https://sites.google.com/site/terapeucitz/arteterapia>

Arteterapia w procesie resocjalizacji w świetle badań własnych / Anna Potempa

Preferencje wychowanków Zakładu Poprawczego i Schroniska dla Nieletnich w Raciborzu w wyborze zajęć arteterapeutycznych oraz wpływ arteterapii na zachowanie młodzieży.

<http://www.zpisdn-raciborz.pl/pliki/43/arteterapia.pdf>

Arteterapia jako metoda rewalidacji dzieci upośledzonych / Marta Czarnecka

Potrzeby dzieci niepełnosprawnych, zadania pedagogów pracujących w internacie z dziećmi upośledzonymi, arteterapia jako metoda rewalidacji.

<http://www.sosw5.edukacja.czestochowa.pl/arte.doc>

Arteterapia - mechanizmy działania z perspektywy neuropsychologii / Maja Stańko
Artykuł w czasopiśmie „Psychoterapia” 2009, nr 2 podejmujący próbę wyjaśnienia mechanizmów działania terapii przez sztukę w oparciu o teorie neuropsychologiczne.

<http://www.psychoterapiaptp.pl/uploads/PT2009n2s29Stanko.pdf>

Arteterapia i jej zastosowanie w pracy z dziećmi nadpobudliwymi psychoruchowo /
Katarzyna Mazur]

Definicja i funkcje arteterapii, wykorzystanie arteterapii na zajęciach z dziećmi nadpobudliwymi psychoruchowo.

<http://www.edukator.org.pl/2005a/arteterapia/arteterapia.html>

Wpływ działalności plastycznej na rozwój psychofizyczny dzieci niepełnosprawnych / Ewa
Grzesik

Definicja, cele i funkcje arteterapii. Rola twórczości plastycznej w terapii osób niepełnosprawnych. Cechy osobowości arteterapeuty.

<http://www.publikacje.edu.pl/publikacje.php?nr=3726>

Wykorzystanie arteterapii w pracy wychowawczej z dzieckiem przewlekle chorym / Edyta
Sikorka-Pszczolińska]

<http://www.sloneczko.hi.pl/zalaczniki/art/070630204753.doc>

Historia arteterapii (m.in. w Wielkiej Brytanii) i rozwój arteterapii jako dyscypliny
akademickiej w Polsce / Wita Szulc

<http://www.forumakad.pl/archiwum/2004/09/20-bn->

[arteterapia_jako_dyscyplina_akademicka.htm](http://www.forumakad.pl/archiwum/2004/09/20-bn-arteterapia_jako_dyscyplina_akademicka.htm)

Arteterapia jako pomoc dziecku w różnych problemach / Ewelina Puczkielewicz, Martyna
Urszula Radziszewska, Krzysztof Stanisławczyk

<http://pip.uwb.edu.pl/kolanauk/kreatywnosc/arteterapia....doc>

Arteterapia w warsztacie pedagoga resocjalizacyjnego – opinie studentów (doniesienie z badań) / Anna Glińska-Lachowicz

Badanie studentów resocjalizacji na temat wykorzystania arteterapii, technik arteterapeutycznych, skuteczności tej metody. Dołączono scenariusz zajęć do pracy z osobami nieprzystosowanymi społecznie.

http://www.arteterapia.opole.pl/data/pliki/publikacje/Doniesienie_z_badan_wysylka.pdf

Zastosowanie arteterapii w wyrażaniu własnych uczuć i emocji / Jolanta Ciesielczyk

Cele arteterapii, efekty i formy arteterapii, opis emocji.

<http://www.internatsosw.pl/pdf/zastosowanie%20arteterapii.pdf>

Arteterapia w nauczaniu zintegrowanym / Elżbieta Płonkowska

Arteterapia dzieci w wieku wczesnoszkolnym, cele, funkcje, metody i formy arteterapii, propozycje tematów zajęć arteterapeutycznych.

<http://www.szkolnictwo.pl/index.php?id=PU2401>

Wpływ działalności plastycznej na rozwój psychofizyczny dzieci / Ewa Grzesik

Cele i funkcje arteterapii, działalność plastyczna, udział w zajęciach plastycznych a rozwój osób niedostosowanych społecznie, cechy osobowościowe terapeutów.

<http://www.plasterek.pl/materialy/Mania/warsztaty%20artystyczne/Warsztaty%20plastyczne/Wp%B3yw%20dzia%B3alno%9Cci%20plastycznej%20-%20arteterapii.doc>

Arteterapia / Małgorzata Adamczyk

http://www.zpo-terpentyna.lubelskie.ehost.pl/dokumenty/referaty/referat_12.pdf

Arteterapia – rzecz o terapeutycznej zabawie sztuką / Agata Andrzejczuk-Giedrojć, Monika Szłyk

Sztuka w rewalidacji dziecka niepełnosprawnego umysłowo, opis zajęć arteterapeutycznych, efekty arteterapii.

<http://www.soswslupsk.na11.pl/nowa/wp-content/uploads/2013/10/Artterapia-rzecz-o-terapeutycznej-zabawie-sztuk%C4%85.pdf>

Sztuka w procesie kształcenia i terapii osób niepełnosprawnych – raport z badań / Elżbieta Frołowicz

Rola sztuki, badania kształcącej i terapeutycznej funkcji sztuki w zakresie możliwości oddziaływania na osoby niepełnosprawne, wpływ arteterapii na funkcjonowanie niepełnosprawnych.

http://www.konferencja.21.edu.pl/uploads/6/3/9/9/6399009/1.3.1._froowicz.pdf

Arteterapia / Małgorzata Kuśpit

Rola sztuki w psychoterapii, rodzaje arteterapii.

http://www.parpa.pl/download/remedium/arteterapia_03.pdf

Arteterapia z dziećmi i młodzieżą - perspektywa rozwojowa / Maja Stańko

Działania arteterapeutyczne z dziećmi i młodzieżą w kontekście poszczególnych etapów rozwoju psychicznego i fizycznego, charakterystyka poszczególnych etapów rozwoju człowieka uwzględniająca występowanie możliwych trudności oraz zaburzeń psychicznych.

<http://czasopisma.viamedica.pl/psy/article/download/29134/23899>

Zestawienia bibliograficzne

Arteterapia : zestawienie bibliograficzne / Jolanta Świątek-Gruszka

Artykuły z czasopism i rozdziały z książek wydanych do 2004 r.

<http://e-pedagogiczna.edu.pl/upload/file/zasoby/zestawienia/zest118.pdf>

Arteterapia – terapia sztuką zestawienie bibliograficzne w wyborze ze zbiorów Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Bielsku-Białej za lata 2010-2013 / Małgorzata Czub

http://www.gosia_czub.republika.pl/arteterapia.doc

Arteterapia : zestawienie bibliograficzne w wyborze / Anna Giniewska

Książki i artykuły z czasopism wydane w latach 2001-2011.

<http://www.womgorz.edu.pl/files/File/Biblioteka/arteterapia%5B1%5D.pdf>

Arteterapia

Książki i artykuły z czasopism wydane do 2010.

http://www.bpt.edu.pl/Zestawienia_bibliograficzne/ARTETERAPIA.doc

Arteterapia : zestawienie bibliograficzne w oparciu o zbiory Biblioteki Pedagogicznej w Sieradzu i jej filii / Maria Marczyńska

Książki i artykuły z czasopism wydane do 2013.

<http://www.filiapajeczno.bpsieradz.pl/zestawienia/Arteterapia.pdf>

Bibliografia za lata 2013-2015

Bibliografia stanowi uzupełnienie zestawień bibliograficznych prezentowanych powyżej. Materiały są dostępne w Czytelni (cz) lub Wypożyczalni (w) Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Bielsku-Białej ul. Komorowicka 48.

Książki:

1. Arteterapia : inspiracje i wartości / Tomasz Rudowski. - Wyd. 2 zm. - Warszawa : Wydawnictwo Psychologii i Kultury Eneteia, 2014

w 69499

2. Arteterapia : podręcznik / pod red. Cathy A. Malchiodi ; [przekł.: Emilia Bochenek]. - Gdańsk : Harmonia Universalis, 2014

w 72935

3. Arteterapia : szczęśliwy świat tworzenia : materiały metodyczne do pracy z dziećmi, młodzieżą oraz osobami dorosłymi, w szkołach podstawowych i gimnazjach, w placówkach szkolno-wychowawczych szkolnictwa specjalnego, w świetlicach szkolnych i terapeutycznych, na koloniach, obozach i wycieczkach / Alina Arciszewska-Binnebesel. - Wyd. 4 (Wyd. 1 w Wydawnictwie Harmonia). - Gdańsk : Wydawnictwo Harmonia, 2014

w 69569

4. Arteterapia. Cz. 1 / pod red. nauk. Bartosza Łozy i Aleksandry Chmielnickiej-Plaskoty. - Warszawa : Difin, 2014

w 73799

5. Arteterapia. Cz. 2 / pod red. nauk. Bartosza Łozy i Aleksandry Chmielnickiej-Plaskoty. - Warszawa : Difin, 2014

w 71643

6. Arteterapia i warsztaty edukacji twórczej / Maja Stańko-Kaczmarek. - Warszawa : "Difin", 2013.

w 69262, cz 68157

7. Edukacja i terapia przez sztukę : arteterapia w świetle teorii doznań transakcyjnych / Tomasz Rudowski. - Warszawa : Wydawnictwo Psychologii i Kultury Eneteia, 2013.

w 67856

8. Edukacyjny i terapeutyczny aspekt sztuki / pod red. Anny Marty Żukowskiej. - Lublin : Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2013.

w 68424

9. Profilaktyka, diagnoza i terapia w teorii i praktyce edukacyjnej / red. nauk. Urszula Szuścik, Joanna Skibska i Ewa Kochanowska ; [aut. Marta Bałazak et al.]. - Kraków : Wydawnictwo Libron, 2014

w 73699

10. Rysunek dziecka : badania porównawcze Polska-USA : wskazania do arteterapii / Aleksandra Chmielnicka-Plaskota. - Warszawa : Difin, 2014

w 72954

11. Rysunek w arteterapiach, twórczości i sztuce / Wiesław Karolak. - Warszawa : Difin, 2015

w 73925

Artykuły z czasopism:

1. Arteterapia cz. I : scenariusze zajęć integracyjnych, relaksacyjnych i ruchowych (szkoła podstawowa i gimnazjum) / Ilona Gołębiewska.// Wychowawca. - 2014, nr 12, s. 27-28

2. Arteterapia - pomoc w przeżywaniu i wyrażaniu emocji / Bogusława Brymora.// Wychowanie na co Dzień. - 2013, nr 9, dod. s. VII-VIII
3. Arteterapia w edukacji wczesnoszkolnej / Katarzyna Sadowska.// Życie Szkoły. - 2013, nr 6, s. 4-7
4. Arteterapia w praktyce społecznej : z doświadczeń Akademii Umiejętności Społecznych w Centrum ŁOWICKA w Warszawie - Kultura przeciw Wykluczeniu / Jolitta Stępniaak.// Arteterapia. - 2013, nr 3, s. 13-15
5. Arteterapia w terapii uzależnień : na przykładzie OPiLU w Zabrze / Wojciech Kotylak.// Arteterapia. - 2013, nr 1, s. 19-22
6. Czy polskiej szkole potrzebna jest arteterapia? / Dagmara Oleksy-Gołąbek.// Arteterapia. - 2013, nr 2, s. 2-7
7. Hope-4-Street : nadzieja dla ulicy / Anna Szmida.// Świat Problemów. - 2014, nr 6, s. 25-28
8. Jak twórczo wspierać rozwój emocjonalny dziecka / Dagmara Oleksy-Gołąbek.// Arteterapia. - 2013, nr 4, s. 10-15
9. Multimodalność arteterapii w baśniowym świecie kamishibai / Wanda Matras-Mastalerz.// Biblioterapeuta. - 2014, nr 2, s. 22-30
10. Obrazy wieloznaczne w arteterapii i twórczym rozwoju / Robert Bartel.// Arteterapia. - 2013, nr 2, s. 10-16
11. Poszerzanie wyobraźni / Dagmara Oleksy-Gołąbek.// Arteterapia. - 2013, nr 3, s. 2-9
12. Sprostać nieznanemu, czyli o odwadze bycia sobą / Ewa Kasprzyk.// Biblioterapeuta. - 2013, nr 3, s. 7-18
13. Terapia sztuką w edukacji artystycznej uczniów z głębszą niepełnosprawnością intelektualną / Leszek Ploch.// Wychowanie na co Dzień. - 2014, nr 2, s. 35-42

14. Uzdrawiająca moc sztuki / Ilona Gołębiowska.// Wychowawca. - 2014, nr 12, s. 15-17

15. Warunki formowania i rozwoju arteterapii / Olga Soroka.// Nauczyciel i Szkoła. - 2013, nr 2, s. 69-79

Polecane czasopisma publikujące artykuły związane z problematyką arteterapii

Czasopisma są dostępne w Czytelni Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Bielsku-Białej ul. Komorowicka 48.

1. Arteterapia

<https://olahandford.wordpress.com/2009/05/24/czasopismo-arteterapia-terapia-przez-sztuke-w-praktyce/>

2. Biblioterapeuta

<http://www.biblioterapiatow.pl/index.php/dzialalnosc/biblioterapauta-biuletyn-ptb>

3. Opieka – Wychowanie – Terapia

4. Psychoterapia

<http://www.psychoterapiaptp.pl/>

5. Rewalidacja

6. Wspólne Tematy

<http://www.tematy.eu/miesi%C4%99cznik-wsp%C3%B3lne-tematy/>

7. Wychowanie na co Dzień

<http://www.weakapit.pl/>

8. Wychowawca

<http://wychowawca.pl/>

oprac. Małgorzata Czub